

10 najpogostejših kožnih bolezni

Maruška Marovt

27.05.2020

Akne

Urtikarija

Rozaceja

Opekline

Atopijski dermatitis

Herpes zoster

Luskavica

Tinea pedis

Bazalnocelčni karcinom

Virusne bradavice

Akne

Foto: uptodate, dostop 13.02.2019

Foto: uptodate, dostop 13.02.2019

Foto: uptodate, dostop 13.02.2019
© 2019 UpToDate Inc.

Foto: Maruška Marovt

TREATMENT OF ACNE VULGARIS					
	Mild		Moderate		Severe
	Comedonal	Papular/pustular	Papular/pustular	Nodular	Conglobata/fulminans
First line	Topical retinoid	BPO ± topical antibiotic Topical retinoid + topical antimicrobial(s)*	Oral antibiotic† + topical retinoid ± BPO Topical retinoid + BPO ± topical antibiotic	Oral antibiotic† + topical retinoid ± BPO	Oral isotretinoin (may require concurrent oral corticosteroid, esp. for acne fulminans)
Second line	Alternative topical retinoid Azelaic acid Salicylic acid	Alternative topical retinoid and/or topical antimicrobial Azelaic acid Salicylic acid Topical dapsone	Alternative oral antibiotic‡ + alt. topical retinoid ± BPO/azelaic acid	Oral isotretinoin Alternative oral antibiotic‡ + alt. topical retinoid ± BPO/azelaic acid	Oral antibiotic (± high dose) + topical retinoid + BPO Oral dapsone
Options for female patients			Oral contraceptive/antiandrogen	Oral contraceptive/antiandrogen	Oral contraceptive/antiandrogen
Procedural options	Comedo extraction		Comedo extraction	Comedo extraction Intralesional corticosteroid	Intralesional corticosteroid
Refractory to treatment		Exclude Gram-negative folliculitis	Exclude Gram-negative folliculitis Female patient: exclude adrenal or ovarian dysfunction Exclude use of anabolic steroid or other acne-exacerbating medications		
Maintenance			Topical retinoid ± BPO	Topical retinoid ± BPO	Topical retinoid ± BPO

*Antibiotic (e.g. clindamycin [preferred], erythromycin, or sodium sulfacetamide [level 1 evidence for all 3]) and/or BPO (level 1 evidence).

†Tetracycline derivatives: tetracycline, doxycycline, minocycline (level 1 evidence for all 3).

‡e.g. aztreonam (level 1 evidence) or trimethoprim-sulfamethoxazole.

Urtikarija

Klasifikacija urtikarije

Akutna (≤ 6 tednov)

Kronična (> 6 tednov)

Kronična **spontana** urtikarija Kronična **inducibilna** urtikarija

Sponatni pojav urtik,
angioedema ali obojega iz
znanega (avtoreaktivnost) ali
neznanega vzroka

Simptomatski dermografizem

Urtikarija zaradi mraza

Urtikarija zaradi pritiska

Solarna urtikarija

Urtikarija zaradi toplote

Vibratorni angioedem

Holinergična urtikarija

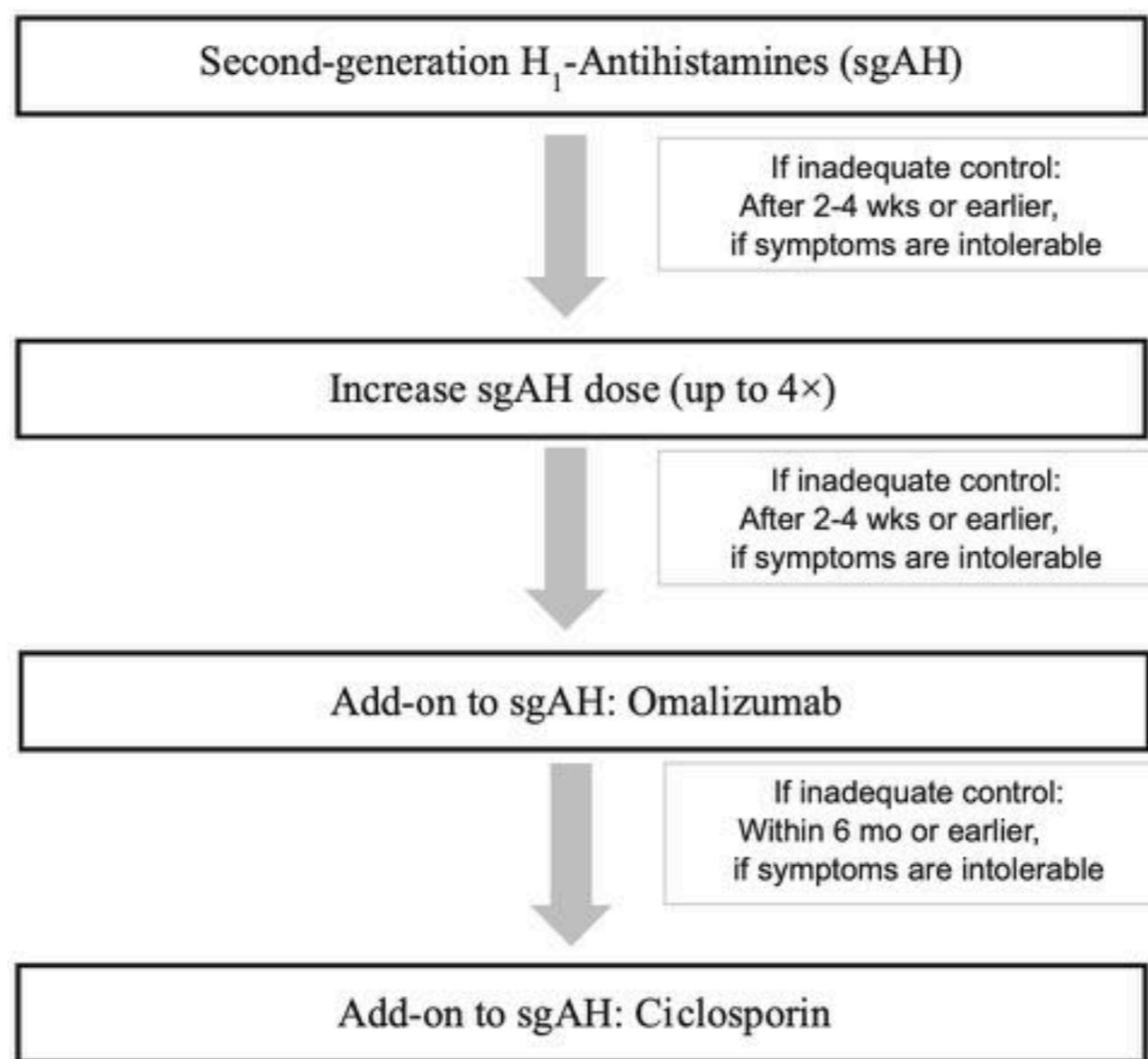
Kontaktna urtikarija

Akvagena urtikarija

Foto: Maruška Marovt

Algoritem zdravljenja kronične spontane urtikarije

Rozaceja

Powell FC, Raghallaigh SN. Rosacea and Related Disorders. In: Bologna JL, Schaffer JV, Cerroni L, eds. Dermatology. Elsevier Limited; 2018. pp. 604-14.

Zdravljenje

rozaceje

Eritemato-telangiektatična

Ustrezna nega kože
UV zaščita
Azelainska kislina
Metronidazol
Brimonidin
Oksimetazolin
Laser

Papulopustularna

TOPIKALNO
Metronidazol
Azelainska kislina
5% žveplo
1% klindamicin
Tretinojn
Permetrin
Pimekrolimus, takrolimus
SISTEMSKO
Doksiciklin 50-100 mg 4-8 tednov
Metronidazol 200 mg 1-2x
dnevno 4-8 tednov
Izotretinojn 0.3 mg/kg/dan

Fimatozna

Krg
CO2 laser
elektrokrg

Očesna

TOPIKALNO
Ustrezna nega
Fusidna kislina
Metronidazol
Ciklosporin

SISTEMSKO
Atb

Opekline

Varno s soncem

KORISTNI IN ŠKODLJIVI UČINKI SONCA

Svetloba
Toplota
Dobro počutje
Tvorba vitamina D

Sončno UV sevanje ima številne škodljive učinke na:
- Kožo
- Oči
- Imunski sistem

Pravila zaščite pred UV sevanjem

1. Omojimo izpostavljanje soncu med 10. in 17. uro.

2. Umaknimo se v senco ali naredimo senco.

3. Ustvarimo si svojo lastno senco, s primernimi oblačili, pokrivalom, zaščito oči.

4. Kot dodatno zaščito uporabimo kemične varovalne pripravke.

5. Za nadomeščanje izgubljene tekočine pijmo dovolj vode.

6. Ne uporabljajmo solarija.

Kreme

za zaščito pred soncem

Kombinacija aktivnih filtrov, ki absorbirajo ali razpršijo žarke
Organski (PABA, cinamati, salicilati, benzofenoni) in neorganski (TiO_2 , ZnO) filter
Učinkovita krema zaščiti pred opeklino, karcinogenezo, fotostaranjem

Atopijski dermatitis

McAleer MA, O'Regan GM, Irvine AD. Atopic dermatitis. In: Bologna JL, Schaffer JV, Cerroni L, eds. Dermatology. Elsevier Limited; 2018. pp. 208-227.

Smernice za zdravljenje atopijskega dermatitisa

SEVERE:
SCORAD >50 / or
persistent eczema

Hospitalization; systemic immunosuppression:
cyclosporine A², short course of oral
glucocorticosteroids², dupilumab^{1,2}, methotrexate³,
azathioprin³, mycophenolate mofetil³, PUVA¹,
alitretinoin^{1,3}

MODERATE:
SCORAD 25-50 / or
recurrent eczema

Proactive therapy with topical tacrolimus² or class
II or class III topical glucocorticosteroids³, wet wrap
therapy, UV therapy (UVB 311 nm, medium dose UVA1),
psychosomatic counseling, climate therapy

MILD:
SCORAD <25 / or
transient eczema

Reactive therapy with topical glucocorticosteroids class
II² or depending on local cofactors: topical calcineurin
inhibitors², antiseptics incl. silver², silver coated textiles¹

BASELINE:
Basic therapy

Educational programmes, emollients, bath oils,
avoidance of clinically relevant allergens (encasings, if
diagnosed by allergy tests)

Herpes zoster

Foto: Maruška Marovt

Zdravljenje

herpes zostra

SISTEMSKO

Valaciclovir 1000 mg 3x/d 7 dni

Aciklovir 800 mg 5x/d 7 dni

Brivudin 125 mg 1x/d 7 dni

PROTIBOLEČINSKO

TOPIKALNO

Tinea pedis

Foto: DermnetNZ

Zdravljenje

tinee pedis

Terbinafin 250 mg dnevno 2 tedna
Itrakonazol 200-400 mg dnevno 7 dni

Luskavica

Foto: Maruška Marovt

Foto: Pij B. Marko

Foto: Pij B. Marko

Zdravljenje luskavice

TOPIKALNO
kortikosteroidi
derivati vit. D
tazaroten
salicilna kislina
inhibitorji
kalcinevrina

FOTOTERAPIJA
ozkospektralna
UVB (310-331 nm)
širokospektralna
UVB
PUVA
excimer laser (308
nm)

SISTEMSKO
ciklosporin
metotreksat
acitretin
apremilast

BIOLOŠKA ZDRAVILA

zaviralci TNF-alfa

etanercept
infliksimab
adalimumab
certolizumab

zaviralci IL-12/23

ustekinumab
guselkumab
risankizumab

zaviralci IL-17

sekukinumab
iksekizumab

Bazalnocelični karcinom

Foto: Maruška Marovt

<http://minhspector.weebly.com/blog/basal-cell-carcinoma>

<http://www.pcgs.org.uk/clinical-guidance/basal-cell-carcinoma-morphoeic>

Zdravljenje

BCC

Kirurško zdravljenje (varnostni rob 2-3 mm za BCC z *majhnim* tveganjem za ponovitev, 3-4 mm za tiste z *velikim*)

Krioterapija/kriokirurgija (*majhno*)

Kiretaža in elektrodisekacija (*majhno*)

Laser

Imikvimod (zdravilo izbora za površinske BCC z *majhnim* tveganjem)

5-fluorouracil

Ingenol mebutat

Fotodinamska terapija (površinski in tanki nodularni BCC)

Radioterapija

Elektrokemoterapija

Kemoterapija

Vizmodegib

Virusne bradavice

Avtor fotografij: Vesna Breznik

Zdravljenje virusnih bradavic

Ni specifične protivirusne terapije
Destrukcija ali indukcija citotoksičnega odziva proti okuženim celicam

Krioterapija
Salicilna kislina

Elektrokavter/laser (eksofitične spremembe)
Kombinirano zdravljenje

Vprašanja?

Hvala